

## Otevřená data nejen českou optikou

konference Otevřená data ve veřejné správě 2020

23.10.2020

Michal Kubáň

odbor Hlavního architekta eGovernmentu MV ČR



### **Struktura**

- Legislativa
- Národní katalog otevřených dat
- Standardizace dat
- Školení a workshopy k otevřeným datům
- Články a propagace otevřených dat



## Legislativa

- Proces transpozice <u>Směrnice EU o otevřených datech a</u> <u>opakovaném použití informací veřejného sektoru (2019/1024)</u> do následujících předpisů:
  - zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím
  - zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí
  - zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů



# Datové soubory s vysokou hodnotou (HVDs)

### Výběr z <u>6 kategorií</u>:

Geoprostorové údaje Pozorování Země a životní prostředí

Meteorologie

**Statistika** 

Společnost a vlastnictví společností

Mobilita

### Harmonogram:

Studie hodnocení dopadu (RIA)

Veřejné konzultace MV

01/2020

12/2019 - 08/2020

Veřejné konzultace a slyšení

05/2020 - 06/2020

První draft návrhu seznamu HVDs

Schválení HVDs

01/2021 - 03/2021

12/2020



## Datové soubory s vysokou hodnotou (HVDs)

## Pohled ČR:

- Požadavky na technickou specifikaci
- Potenciál HVDs nebude využit, dokud každá datová sada nebude obsahovat:
  - technickou dokumentaci
  - seznam atributů datové kvality

OTEVŘENÁ DATA

Články Novinky Národní katalog otevřených dat \* Další informace \* -



### Důležitost datové kvality datových sad s vysokou hodnotou

13, 2, 2020, Michal Kubáň

Publikace takzvaných datových sad s vysokou hodnotou, což je termín, který zavádí evropská směrnice o otevřených datech (2019/1024), nesplní očekávání, pokud nebude společně s jejich seznamem řádně řešena i jejich datová kvalita.

Je nezbytně nutné, aby pro každou datovou sadu na seznamu existovala technická specifikace a sada vyžadovaných atributů datové kvality. Musí být vynucováno dodržování technické specifikace a specifikovaných atributů datové kvality poskytovateli dané datové sady v jednotlivých členských státech, jinak datové sady nebudou interoperabilní a jejich hodnota zůstane nevyužitelná. V tomto dokumentu identifikujeme relevantní atributy datové kvality a navrhujeme, jak by mohly být definovány a vyhodnocovány. Žádáme, aby byla každá budoucí definice datové sady s vysokou hodnotou doprovázena svou technickou specifikací, sadou vyžadovaných atributů datové kyality a mechanismem jejich sledování a vynucování jejich dodržování.

Požadavky v tomto dokumentu budou relevantní v okamžiku, kdy budou datové sady s vysokou hodnotou identifikovány. Pro zajištění přeshraniční interoperability poskytovaných dat tvořících jednu datovou sadu s vysokou hodnotou od jejich poskytovatelů v jednotlivých členských státech je naprosto nedostačující datovou sadu pouze identifikovat. Je třeba zajistit, že pro každou takovou datovou sadu vznikne řádná technická specifikace a isou definovány požadované atributy datové kvality tak, aby členské státy mohly začít publikovat příslušná data interoperabilním způsobem, tak, aby data specifikaci a atributy dodržovaly. Komentáře a návrhy isou vítány. V případě dotazů nás neváheite kontaktovat.

#### Datové sady s vysokou hodnotou

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1024 ze dne 20. června 2019 o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru zavádí tzv. datové sady s vysokou hodnotou. Jedná se o datové sady, jejichž opakované použití různými zpracovateli dat bude mít zajímavé přínosy pro eyropskou ekonomiku a společnost. V současné době je připravován jejich seznam. Po jeho schválení budou muset být datové sady uvedené v seznamu publikovány ve všech členských státech EU jako otevřená data. tí. ve stroiově čitelném a otevřeném formátu, bez omezujících podmínek užití, volně na internetu a bezplatně.

Koncept datových sad s vysokou hodnotou se týká vyjmenovaných oblastí, kterými v současnosti jsou:

- · Geoprostorové údaje
- · Pozorování Země a životní prostředí
- Meteorologie
- Statistika
- Společnosti a vlastnictví společností
- Mobilita



# Národní katalog otevřených dat (NKOD)

Malý nárůst počtu poskytovatelů:

36 **41** 2020

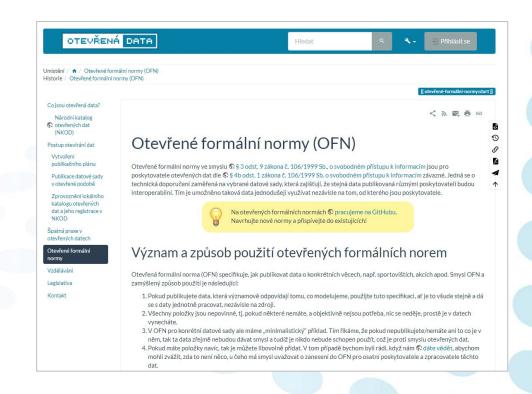
- Problémy s kvalitou publikovaných dat:
  - 22 % poskytovatelů neuvádí podmínky užití
  - 51 % poskytovatelů nevyplňuje povinné atributy
  - 41 % poskytovatelů má některé datové sady nedostupné



## Kvalita otevřených dat

## Otevřené formální normy (OFN)

- technická doporučení
- zlepšují interoperabilitu dat
- jednoduší využití datové sady nezávisle na poskytovateli





# Školení a workshopy k otevřeným datům

 Skupinové <u>školení, workshopy</u> a konzultace poskytujeme i <u>online</u>, například:

Úvodní školení

Příprava dat k publikaci

Katalogy a katalogizace

Konceptuální modelování a OFN

- Připravujeme eLearning pro individuální vzdělávání
  - Příprava publikačního plánu (konec roku 2020)



## Články na portálu data.gov.cz

### Cílem nové sekce je vzdělávat a informovat!



#### OTEVŘENÁ DATA Články Novinky Národní katalog otevřených dat \* Další informace \* Články Otevřená data a otevřené formální Série Znalostní grafy: Díl 2: Datový Série Znalostní grafy: Díl 1: Úvod model RDF 2, 10, 2020 Pro mnoho veřejných institucí se poskytování otevřených dat stalo běžným způsobem sdílení informací s veřejností. S rostoucím počtem poskytovatelů otevřených dat a s různorodostí dat, která jsou takto poskytována, se ukazuje, že nutným předpokladem použitelnosti dat je sjednocování jejich podoby. Na to pamatuje i legislativa, která v zákoně 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím zavádí pojem otevřené formální normy (OFN) jako písemně V květnu 2012 začal Google používat pojem vydanou specifikaci požadavků na zajištění V minulém dílu seriálu jsme se seznámili s Knowledge Graph (česky znalostní graf) pro schopnosti různých programových vybavení pojmem znalostní graf (angl. Knowledge Graph). označení svojí znalostní báze, kterou používá pro vzájemně si poskytovat služby a efektivně V tomto dílu si ukážeme, jakým způsobem lze doplňování výsledků vyhledávání. Od té doby se spolupracovat. pojem rozšířil do řady oblastí a zasáhl i do světa znalostní grafy strojově reprezentovat v podobě vhodné pro jejich sdílení na webu jako otevřená otevřených dat. V tomto seriálu si znalostní grafy V tomto článku pojem otevřené formální normy představíme a podíváme se, jak lze s nimi strojově rozvedeme. Ukážeme, proč jsou OFN v praxi pracovat a jaké mohou najít uplatnění a dokonce důležité na příkladu cestování po ČR a popíšeme, Více » jej již nachází ve světě otevřených dat. jak k OFN přistupuje Ministerstvo vnitra jako koordinátor oblasti otevřených dat veřejné správy Vice » Více »

### Starší články

Vývoj počtu cizinců v ČR mezi lety 2009 a 2018

11. 5. 2020

Česká republika se stává kosmopolitní zemí. Jde o logický vývoj společnosti, která se internacionalizuje, a to zejména z důvodů nabídky pracovních přležitostí a obecné relativně vysoké kvality života. Pojďme se podívat na tento jev podrobnějí očima dat. Kartogram ČR (choropleth, choropletová mapa)



#### Hackathony 2019

9. 4. 2020

Hackathony se staly v posledních letech stále oblibenějším nástrojem, jak příjit s rychlými návrhy nových procesů, aplikací a řéšení, které mohou rozvinout prakticky jakoukoliv oblast velejného nebo soukromého života. Jedná se prakticky o soutěž s cílem nalézt nejlepší řešení předem dané výzvy.

l kdvž "hackovat" je možné prakticky cokoliv

## Propagace otevřených dat

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

### Otevřená data představují

### značný potenciál

V poslední době pozorujeme v určitých oblastech veřejného života stále výraznější poptávku po zveřejňování dat a informací. Nejen IT specialisté a novináři, ale i širší veřejnost požadují od úřadů přístup k datům. Publikovat otevřená data je pro úřady ideální způsob jak takovou poptávku uspokojit.



rinravované sérii článků vás seznámíme se základními principy otevřených dat a jejich právním kontextem, kona rozum budeme se věnovat technické stránce po- sobem umo. ekytování otovřaných dat změnám ktorá so

2003/98/ES o opakovaném použití informací veřejného sektoru, tzv. "PSI směrnice"). Směrnice zahrnuje přehled údaiň které musí být veřejnými institucemi otevřenost" zpřístupněny jako otevřená data. Jelikož dochází k rychlému vývojí technologií kladním cílem a smyslem otevřených dat. a rozmachu poptávky po otevřených datech, byla směrnice v loňském roce opět V nejjednodušším případě se může jednovelizována. S účinností od července 2021 přinese další rozšíření povinností jejich zpřístupnění, zobrazení a podpory členských států a jejich institucí v oblasti poskytování informací veřejného sektoru způsobu využití je možné datové sady od

včetně nových povinností poskytovat informace jako otevřená data V České republice byla otevřená data zavedena do Zákona č. 1 stunu k info

čové poimy

definuie ote správy ČR: Otenřen

přívlaly ve svých zařízeních a knálckých lokallách. pou také předepozně krizmace natné k regolnací do tomu sie musí polenciální návšilývníly ca nejlepe intor NECO slouticí k dohledaní publikovaných dol. Tokovým over a zapiti, aby se o zajmových nízech dozvěděl. spěhoosníh bude zapíšno, že obse budou s narombin záský záskývaj informace o tem, ce je kde zajmového. mi náklady a sečnoduckém požadem pozávávnel data ani Miches portetti de bohubel tokove, že lezbýc portel ( pro provozovaných skálež (velbových portale, moželnící

u podaba zveleylananých stormozi. Obce splátnoj nerepotrich gratená v outorobitech drúj.
toké cile zaznomenával ručné na každý por Tento přístop není onezen pouze na turátcké cile, ale

two side of skilling in little interest to it, a very mode projection of skilling in little interest to it. I a very mode projection of skilling in little interest to the skilling interest to the

SMYSL OTEVŘENÝCH DAT

Otevřená data sehrávají významnou roli v konceptu eGovernmentu a otevřeného vládnutí. Jejich poskytnutím úřady výrazně usnadňují uživatelům dat (široké veřej nosti) přístup k veřejně přístupným infor macím a podporují tak jejich opakované používání a zhodnocování. Nejedná se tedy o nouhé využití nových technologic. kých možností, ale především o komplexnější přístup k informacím veřejné správy vyplývající z celosvětového fenoménu

Používání a zhodnocování dat je zá-Možnosti jelich využití jsou rozmanité nat o pouhou reprezentaci dat za účelem transparentnosti úřadů. Při náročnějším různých poskytovatelů spojovat, hledat pomocí těchto spojení nové souvislosti a vytěžovat nové poznatky. Data je samo-

### Obrázek 1: Národní katalog atevřených dat a OFN propojují poskytovateli

Pro macho veřejejch častituri se poskytování oterřených dot stalo běžným zpásobem selbai The matter verlappin distribute as practification described that distributes the described as deals between patients and informed a verlappin distribute as produced by the described as a contract of the described as a described as

V actor to reconstruint professional CV devices in the control of the control of

be septific distription distriction, of turnship direct, pulse quotient les probletes des et por ellevant pelle sités constitue probletes des et por ellevant pelle sités constitue pelle probletes des probletes des et por ellevant pelle sités constitue por pelle probletes que pour produit pelle probletes que problete produit pelle produi

government

## moderní





#opakovani #spatnapraxevotevrenychdatech



## Děkuji za pozornost

Michal Kubáň otevrenadata@mvcr.cz